

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

75.03.73

Toplantı Yeri
KARS

Toplantı Tarihi ve No: 30.07.2025-346

Karar Tarihi ve No: 30.07.2025-4504

Ardahan İli, Göle İlçesi, Tigem Köyü'nde yer alan ve herhangi bir sit içerisinde kalmayan, mülkiyetleri Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne ait 104 ada 2 parsel ile 102 ada 2 ve 3 parsellerde kayıtlı, Tigem Köyü Kalesi ve Mezarlık Alanı'nın, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilerek koruma ve kullanma koşullarının belirlenmesi ve taşınmaz üzerinde yapılan kaçak kazıların değerlendirilmesi talebine ilişkin, alanın besi ve et işleme tesisi yapılmasına yönelik Kurum görüşümüzün sorulduğu Ardahan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 22.05.2025 tarih ve 12567970 sayılı yazısı, Kurum görüşleri talebine dair Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 02.06.2025 tarih ve 6818160 sayılı yazısı, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı'nın 25.06.2025 tarih ve 204516 sayılı görüş yazısı, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarının 10.07.2025 tarih ve 3563134 sayılı raporu okundu. Konu ile ilgili bilgi ve belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

Ardahan İli, Göle İlçesi, Tigem Köyü'nde yer alan ve herhangi bir sit içerisinde kalmayan, mülkiyetleri Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne ait 104 ada 2 parsel ile 102 ada 2 ve 3 parsellerde kayıtlı, Tigem Köyü Kalesi ve Mezarlık Alanı'nın, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 6 ncı maddesinde belirtilen özellikleri taşıdığı anlaşıldığından aynı Kanunun Tespit ve Tescil ile ilgili 7 nci maddesi ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik uyarınca I. Derece Arkeolojik Sit olarak tesciline, sit sınırlarının ekte yer alan koordinatlı krokide düzenlendiği şekilde belirlenmesine, bu doğrultuda hazırlanan sit fişinin uygun olduğuna,

- 104 ada 2 parsel ile 102 ada 2 ve 3 parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine ilgili Tapu Müdürlüğü'nce "Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır." şerhlerinin konularak sonucundan Kurul Müdürlüğüne bilgi verilmesine;

- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararı doğrultusunda;

Tigem Köyü Kalesi ve Mezarlık Alanı'nın, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı Koruma ve Kullanma Koşullarının:

- I. *Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanlarıdır. Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesine, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesine, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamayacağına, ancak;*
 - a) Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğünün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,
 - b) Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, koruma kurullarınca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebileceğine,
 - c) Höyük ve tümülüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,
 - d) Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,
 - e) Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekçi kulübesi gibi ünitelerin koruma kurulundan izin alınarak yapılabilmesine,
 - f) Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabilmesine,
 - g) Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabilmesine,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 30.07.2025-346
Karar Tarihi ve No: 30.07.2025-4504

75.03.73
Toplantı Yeri
KARS

şeklinde belirlenmesine, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda belirlenen süreler içerisinde Koruma Amaçlı İmar Planının ilgili Kurumca yapılarak değerlendirilmek üzere Kurulumuza sunulmasına,

- Tigem Köyü Kalesi ve Mezarlık Alanı üzerinde açılan kaçak kazıları yapan ve yaptıranlar hakkında 2863 sayılı Kanunun 74. Maddesi gereğince ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına, davanın seyri doğrultusunda kaçak kazı çukurlarının ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde ve ilgili İdare imkanlarıyla kapatılmasına,

-I. Derece Arkeolojik Sit Alanına yönelik her türlü fiziki ve inşai (tevhid, ifraz, kazı, sondaj, onarım, vb.) müdahale öncesi Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına ve izinsiz müdahalelere karşı gerekli güvenlik tedbirlerinin ilgi idarelerce alınmasına;

Karar verildi.